

Dokumentnamn
YTTRANDE

Datum
2025-08-21

Vårt diarienummer
1.1.3-2025-07341
GD-2025-160
Ert diarienummer
U2025/01586

Mottagare
Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
Forskningspolitiska enheten
E-post:
u.eu.forskning@regeringskansliet.se

EU-kommissionens förslag till nytt ramprogram för forskning och innovation

Vetenskapsrådet har på inbjudan från Regeringskansliet granskat EU-kommissionens förslag till nytt ramprogram för forskning och innovation, utifrån sitt uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden samt de särskilda uppgifter som myndigheten har i sin roll som forskningsfinansierare och forskningspolitisk rådgivare och som ansvarig för kommunikationssystemet Swedish University Computer Network.

Sammanfattning

Vetenskapsrådet välkomnar den resursförstärkning som föreslås för ramprogrammet, och Vetenskapsrådet är också positivt till ansatsen att förenkla ramprogrammet, givet att den leder till reella förenklningar för sökande och deltagare i programmet.

Vetenskapsrådet motsätter sig förslaget om att lyfta ut forskningsinfrastruktur ur excellenspelaren, då forskningsinfrastruktur i många fall är en förutsättning för banbrytande forskning. Vi menar att det skapar synergier att ha behov och användning organisatoriskt närliggande, dessutom är det excellensdrivande.

Vetenskapsrådet välkomnar uppdelningen av ERA-frågor och åtgärder för breddat deltagande i den fjärde pelaren, men är negativt till många skrivningar som kan försvaga det europeiska forskningsrådets, ERC, självständighet, till exempel att förkorta mandatperioden för ERC:s ordförande och att det vetenskapliga rådet enbart ska ta fram utkast till arbetsprogram. Även vad gäller Marie Skłodowska Curie-programmet (MSCA) finns skrivningar som oroar och som går emot programmets *bottom up*-karaktär, såsom att vissa tematiska eller geografiska inriktningar ska vara möjliga oavsett om mer resurser tillskjuts; Vetenskapsrådet avstyrker dessa.

Vetenskapsrådet har identifierat en hel del oklarheter om kopplingen mellan ramprogrammet och konkurrenskraftsfonden (ECF). Det gäller såväl forskningsprioriteringar som styrningsmekanismer. Vi ser med viss oro på ett perspektiv om kortsiktig nytta dominerar, liksom en instrumentell syn på forskning där resultaten ska stärka unionens industriella bas, snarare än att bidra till att lösa de globala utmaningarna inom olika områden. Det går heller inte i dagsläget att tydligt utläsa hur de forskningsprioriteringar som kommer att finansieras av ramprogrammet, men beslutas om inom konkurrenskraftsfonden, kommer att arbetas fram eller beslutas om. Det är även oklart hur excellensperspektiven kommer att vägas in i bedömningen.

Skälen för Vetenskapsrådets ställningstaganden

Frågorna i Regeringskansliets inbjudan att inkomma med ett yttrande har en rubrik vardera nedan. Vetenskapsrådet har granskat förslag till förordning och särskilt program för ramprogrammet, och i mindre utsträckning delar av förslaget till förordning för konkurrenskraftsfonden. Då det finns tydliga forskningskopplingar inom ECF är det önskvärt att forskningsaktörer ges möjlighet att kommentera även det förslaget framgent. Det gäller även frågor om digital konnektivitet.

Bedöms förslaget skapa förutsättningar för att stärka excellent europeisk forskning och innovation?

Vetenskapsrådet är mycket positivt till en ökning av resurserna till forskning och innovation, då underfinansieringen av excellenta ansökningar varit en hämsko för högkvalitativ europeisk forskning. Då vissa omflyttningar skett i programmet, till exempel att infrastrukturer föreslås ligga i pelare IV, och JRC flyttas in i pelare I, är det inte alldeles enkelt att slå fast hur stor ökningen skulle bli för olika programdelar. Ytterligare en aspekt är att det föreslås bli möjligt att även finansiera byggandet av infrastrukturer i världsklass, och hur den förändringen påverkar budgeten för forskningsinfrastrukturer i övrigt är svårt utläsa ur förslaget. Enligt Vetenskapsrådet stärker det inte europeisk excellens att flytta ut forskningsinfrastruktur från excellenspelaren. I många avseenden är forskningsinfrastruktur en förutsättning för banbrytande forskning, och behoven uppstår ofta inom excellenspelaren. Vi ser en risk för undanträngningseffekter med en annan placering, då forskningsinfrastrukturer stödjer explorativ forskning och långsiktiga, ibland okända, behov, samtidigt som kortsiktiga perspektiv och direkta tillämpningar förs fram som prioriteringar för att stärka konkurrenskraften.

Vetenskapsrådet ser mycket positivt på skrivningar om mindre föreskrivande och mer öppna utlysningar, liksom att arbetsprogrammen föreslås kortas. Tillsammans med förpublicering för att ge sökande bästa möjliga förutsättningar att skapa en konkurrenskraftig ansökan skulle det innebära en verklig förbättring av programmet. Vi noterar att formuleringen om öppna utlysningar inte återfinns i lagtexten, utan endast i inledningen till förordningen.

Vetenskapsrådet ser däremot med oro på skrivningar som skulle försvaga det europeiska forskningsrådet ERC. Likaså ser vi skrivningar rörande MSCA som riskerar att inverka på programmets öppna karaktär där forskarna själva avgör inriktningen på sina ansökningar. Vi beskriver närmare nedan (sista frågan) vilka skrivningar i förslagen vi reagerat på.

Vetenskapsrådet ser en risk med att de områden som lyfts under delen konkurrenskraft i pelare II, till exempel i förordningens artikel 4 (b), har som överordnat mål att öka EU:s konkurrenskraft, snarare än att bidra till att lösa de globala utmaningarna inom dessa områden. Det framgår av artikel 3(1) punkt e i förordningen till konkurrenskraftsfonden att unionens excellenta forskning ska översättas till industriell styrka för unionen. Rapporterna från Draghi, Letta och Heitor har visat med all önskvärd tydlighet att EU behöver stärka sin konkurrenskraft. Ett alltför ensidigt fokus på konkurrenskraft, där forskningen enbart ska översättas till industriell nytta, riskerar dock att göra hela forskningsekosystemet svagt, och missar det som egentligen är en stor styrka för Europa, nämligen excellens, grundforskning och mångfald. Det står dock bortom tvivel att vi behöver kunskap om hur ett demokratiskt, inkluderande och politiskt stabilt samhälle, med sunda institutioner, byggs. Även inom de fyra områden i pelare II som ska styras av konkurrenskraftsfonden behövs forskning som inte har fokus på snabb teknisk tillämpning. Det behöver tydliggöras i vilken mån forskning på alla TRL-nivåer inom de fyra huvudrubrikerna, men som inte finns listade i inledande artiklar för respektive område, kommer att kunna bedrivas. Vetenskapsrådet saknar viktiga områden som exempelvis antibiotikaresistens och hälsans bestämningsfaktorer.

På ett generellt plan är kopplingen till konkurrenskraftsfonden oklar, inte minst vad gäller (den strategiska) styrningen av forskningsprioriteringar; i sammanhanget kan nämnas att den nuvarande strategiska programkommittén bytt namn till en "generell" programkommitté för ramprogrammet, liksom att det inte föreslås någon strategisk plan för ramprogrammet, se mer nedan. Inom konkurrenskraftsfondens styrning och rådgivande grupper (artikel 14 i ECF) omnämns ett observatorium för framväxande teknologier, som ska ha till uppgift att ge råd om den övergripande riktningen för konkurrenskraftsfonden, men det går inte att utläsa av texten hur denna styrning påverkar forskningsdelarna. Det är av yttersta vikt att forskningsprioriteringar avgörs av personer med hög och bred kompetens inom forskning, och det är oklart hur detta ska omhändertas inom konkurrenskraftsfondens programkommittéer. Vetenskapsrådet anser också att forskningsfrågorna inte ska diskuteras i undergrupper, då en hierarkisk skillnad kan försvaga positionen för frågorna. Det finns tidigare erfarenheter från en sådan ordning, inom till exempel Horisont 2020 (Science with and for Society-programmet) och EU-uppdragen under nuvarande ramprogram, som inte är övervägande positiva.

Det kan noteras att budgeten för forskningsdelarna inom ECF för flera områden motsvarar ungefär hälften av områdenas totala budget; detta bör återspeglas i sammansättning av programkommittéer. Excellensperspektivet

är självfallet nödvändigt som urvalskriterium men omnämns inte i förslaget (utöver inom Defence Industry Policy) och det är oklart om artikel 25 i ramprogrammets förordning gäller för utlysningar inom ECF:s arbetsprogram; vår tolkning är att så inte är fallet. Sammantaget gör detta att det är svårt att i dagsläget bedöma i vilken mån kopplingarna mellan ramprogrammet och ECF bidrar till att stärka excellent forskning och innovation.

I förordningens beskrivande inledning nämns ett antal *Moonshots*, även om de inte återfinns i förordningstexten. Oklarhet råder om deras implementering, och vi konstaterar att life science-området är svagt representerat där trots att det potentiellt skulle kunna bidra med flera områden, såsom prevention och motståndskraft mot pandemier, förbättrad mental hälsa, minskad exponering för kemikalier med flera.

Bedöms förslaget skapa förutsättningar för att stärka synergier mellan europeisk och svensk forskning och innovation?

Styrningen av ramprogrammet är ottydligt beskriven, inte minst gäller det forskningsdelarna av konkurrenskraftsfonden. Förslaget saknar tydlig inkludering av medlemsländerna i processen för framtagande av arbetsprogram, men om inte medlemsländerna är väl representerade med rätt kompetens i arbetet med arbetsprogram och utlysningar försvåras arbetet med att hitta synergier med nationella satsningar. Detta märks inte minst i avsaknaden av en strategisk plan vars syfte tidigare var att främja överensstämmelse mellan arbetsprogram, EU:s prioriteringar och nationella prioriteringar. Den strategiska programkommittén har därmed ändrat karaktär till att bli en generell programkommitté som endast är rådgivande (enligt förordning 182/2011, artikel 4) jämfört med sin nuvarande mer aktiva roll där den samskapat den strategiska planen (enligt 182/2011, artikel 5). Dessutom har programkommittéerna regelbundet informerats och i ett tidigt skede ombetts lämna synpunkter på den strategiska planeringen och utarbetandet av arbetsprogrammen. Dessa skrivelser är nu borttagna, vilket kan minska möjligheten för svenska ledamöter och experter att bidra till utformning av arbetsprogram och aktivt medverka i implementeringen av ramprogrammet. Införandet av en tydlig arbetsordning för de nya programkommittéerna bedöms därför vara en mycket viktig åtgärd.

De europeiska partnerskapen är ett värdefullt instrument för att öka synergier mellan europeisk och svensk forskning, och det vore till gagn att även ställa sig frågan om hur de pågående partnerskapen bidrar till nästa ramprogram, i och med att de kommer att finnas parallellt under löptiden för FP10.

Vetenskapsrådet har inte sett några skrivelser om en fortsättning på *Seal of Excellence*, annat än en motsvarighet i ECF om *Competitiveness Seal* (artikel 8). *Seal of Excellence* är annars ett sätt för nationella forskningssystem att dra nytta av den gedigna bedömningsprocessen för EU-ansökningar, och undvika dubbelarbete.

Vad gäller explicit möjlighet att införa forskning med dubbla användningsområden (*dual-use*) menar Vetenskapsrådet att behovet egentligen inte finns, då försvarsföretag deltar i Horisont Europa och använder resultaten även inom försvarssektorn i och med deltagande i EDF. Det sker med andra ord redan en naturlig utveckling.

Bedöms förslaget skapa förutsättningar för att stärka samarbete mellan akademi och privat sektor?

Det framförs ofta från industriföreträdare att de är mycket intresserade av att samarbeta med akademien, och att det framför allt är grundforskningen som är intressant, då den bedrivs på lärosäten. Det är ytterligare ett argument för att säkerställa att forskning kan bedrivas på lägre TRL-nivåer inom alla pelare, vilket också är ett incitament för samverkan mellan akademi och privat sektor.

För att skapa ett reellt mervärde och bidra till samhällets utveckling är interaktion mellan akademi och privat sektor emellertid inte tillräckligt. Offentlig sektor behöver också involveras, och gärna även civilsamhället. Vetenskapsrådet menar därför att det behövs ett bredare perspektiv än den föreslagna kunskapstriangeln, såsom *quadruple helix*.

Ett instrument under nuvarande ramprogram inom vilket det gjorts stora ansträngningar att integrera olika samhällssektorer är EU-uppdragen (*EU missions*). Deras ställning verkar oklar efter 2030, men det kan konstateras att stora ansträngningar gjorts även nationellt för att skapa förutsättningar för ett integrerat och gemensamt arbetssätt över sektorsgränser, och erfarenheter därifrån måste tas tillvara.

Bedöms förslaget skapa förutsättningar för att stärka det svenska deltagandet i ramprogrammet?

Vetenskapsrådet välkomnar förenklingar för att möjliggöra för fler aktörer att delta i programmet. Det är dock viktigt att förenklingar i första hand utformas för att underlätta för de sökande och deltagarna i programmet. Det anges i förordningens skäl 26 att klumpsummor (*lump sums*) ska vara standard. Som lump sums utformats hittills har det inte varit så fördelaktigt för mindre aktörer, då det krävs att strukturen för projektet gjorts om då arbetspaketen behöver vara avslutade för att medel ska betalas ut.

Precis som med klumpsummor beskrivs införandet av enhetskostnader (*unit costs*) för personal som en förändring som minskar risken för ekonomiska felaktigheter i rapporteringen. Vetenskapsrådet menar att den primära drivkraften bör vara att det ska bli enklare för de sökande. Från tidigare diskussioner om piloter med enhetskostnader för personal har vi förstått att förändringen inte är alltigenom positiv för svenska deltagare och att de flesta valt att inte tillämpa den beräkningsmodellen. Mer detaljer kring utformningen behövs därför innan det går att se förändringen som något som kan underlätta för svenska deltagare i programmet.

Förslaget väcker frågor om hur den svenska stödstrukturen bör se ut för att på bästa sätt stödja de aktörer som vill delta i programmet. De nationella kontaktpersonerna, NCP:er, har en mycket stor betydelse för att stärka det svenska deltagandet. Vetenskapsrådet noterar att beskrivningen av NCP:er är ofullständig och hänvisningar som tidigare fanns i annexen av särskilda programmet saknas. Inom ECF saknas referenser till NCP:er, däremot finns det stöd för affärsmässiga delar (artikel 26). Det ställer stora krav på den nationella stödstrukturen att vägleda sökande till rätt program och även att uppmärksamma de möjligheter som finns.

Vilka delar i förslaget bedöms extra viktiga att värna respektive mota vid kommande förhandlingar?

Förordning (F)

Skäl 21

Vetenskapsrådet vill understryka vikten av internationellt samarbete och att ramprogrammet är öppet för deltagare utanför EU. Internationellt samarbete är en drivkraft för att öka kvaliteten i forskning och innovation och låta de bästa idéerna och forskarna samarbeta; detta bör vara det överordnade målet, som indirekt kan leda till en ökad konkurrenskraft, snarare än att forskningen blir ett verktyg för politiska prioriteringar. Vi förordar därför följande förändring i skäl 21:

”International cooperation should aim to strengthen ~~the Union’s~~ competitiveness and excellence in R&I, including ~~the Union’s~~ its capacity to attract and retain the best talents worldwide, ~~and the Union’s~~ **competitiveness. The approach to international cooperation should be guided by science diplomacy** Geopolitical considerations including perspectives of economic security ~~should be at the centre of the approach,~~ and varying degrees of cooperation should be considered [...]”.

Både begreppen “approach” och “varying degrees” ovan är otydliga och bör förtydligas, inte minst som det i en EU-kontext finns det etablerade *Global approach to research and innovation*.

Artikel 2

Vetenskapsrådet föreslår följande ändringar i några olika definitioner, liksom ett tillägg av en definition för “forskningsdata”; nu återfinns den enbart under “background” och “results”:

(1) ‘research infrastructures’ are facilities that **primarily** provide resources and services **to promote excellence in** ~~endued~~ **research to the benefit of society, and** foster innovation in their fields;

(8) ‘open science’ means an approach to the scientific process that includes early and open sharing of research, open access to and responsible management of results, reproducibility measures, and **a meaningful engagement with end-users and citizens throughout the research and**

innovation process, when appropriate involving citizens and end users in research and innovation.

(NY) ‘research data’ means documents in a digital form, other than scientific publications, which are collected or produced in the course of scientific research activities and are used as evidence in the research process, or are commonly accepted in the research community as necessary to validate research findings and results (direktivet om öppna data 2019/1024).

Artikel 3(2)

Ett av programmets mål benämns som att skapa ”high-quality knowledge, skills and attractive careers [...]”, medan ett annat anger ambitionen att förbättra unionens position inom innovation. Formuleringen rörande forskning är svag, och det vore önskvärt att i stället till exempel tala om att vidmakthålla Europas ställning som en ”world-leading centre for research and innovation” (jämför formuleringen i skäl 13).

Ett program mål som kan läggas till är följande: **Show European leadership in tackling the large societal challenges and reaching the UN sustainable development goals.**

Artikel 4

Vetenskapsrådet avstyrker förslaget om att placera JRC i pelare I. Vi förordar i stället att JRC läggs i pelare IV, tillsammans med andra stödjande funktioner som Policy Support Facility. Givet betoningen på vetenskaplig rådgivning (*science for policy*) så är det därutöver mer logiskt att placera JRC närmare arbetet inom ERA. Det anges även i artikel 14 att JRC ska “support EU policies to positively impact society”, vilket ger ytterligare stöd för en sådan placering.

Vetenskapsrådet avstyrker förslaget att placera forskningsinfrastruktur i pelare IV. Vi menar att forskningsinfrastruktur ofta är en förutsättning för excellent och banbrytande forskning, och att den naturliga hemvisten är i excellenspelaren (pelare I). Det motiveras inte minst av att 90–95 procent av användningen är kopplad till den pelaren, och att behoven identifieras och uppkommer i excellenspelaren. Synergier däremellan skapas lättare om detta sker i samma pelare. Det kan förvisso finnas ett mervärde av att placera forsknings- och teknikinfrastrukturer tillsammans, men då företrädesvis i en horisontell pelare. I ett sådant scenario blir det oerhört viktigt att definitioner och budget är tydligt åtskilda så att det går att följa pengaflöden. Nu placeras infrastruktur i samma pelare som åtgärder för breddat deltagande, vilket får ett signalvärde i en riktning Vetenskapsrådet inte stödjer (det finns dock stark koppling mellan forskningsinfrastruktur och ERA-arbetet). Vi noterar för övrigt att forsknings- och teknikinfrastrukturer organisatoriskt finns på olika ställen inom forsknings- och innovationsdirektoratet RTD.

I förslaget till förordning om konkurrenskraftsfonden anges i skäl 21 hur avgörande frågan om färdigheter och lärande för unionens framtida välbefinnande.

Vetenskapsrådet menar att frågan behöver skrivas fram tydligare även i ramprogrammet, till exempel i pelare II under *Global societal challenges* i förordningens artikel 15(4) och/eller särskilda programmets artikel 11(b).

Vetenskapsrådet välkomnar uppdelningen av ERA-policies och insatser för att bredda deltagandet i ramprogrammet inom pelare IV.

Artikel 9, punkt 3

Vetenskapsrådet har noterat att det i samarbeten med länder utanför EU är problematiskt att ingå överenskommelser som innebär att de ska tillämpa/lyda under europeisk rätt, och ställer sig undrande till hur dessa skyldigheter är tänkta att regleras och tillämpas.

Artikel 11

11(2) - Vetenskapsrådet menar att de europeiska partnerskapen bör baseras på ett avtal snarare än ett Memorandum of Understanding för att öka tydlighet och stabilitet och göra överenskommelsen juridiskt bindande. I föregående ramprogram har ordalydelsen varit "samarförståndsavtal eller kontraktsmässiga arrangemang". Vetenskapsrådet är negativt inställt till ett någon förändring sker och skulle gärna se en motivering till ändringen.

11(4) - Vetenskapsrådet förordar att unionen har "observer rights" snarare än "voting rights" i de europeiska partnerskapen.

11(5), punkt c

- Vetenskapsrådet ställer sig frågande till vad det innebär i praktiken att de ekonomiska resurserna i partnerskapen ska vara "centrally managed"; det skulle vara en förändring jämfört med i dag då konsortiet hanterar resurserna.

Artikel 13(1)

Stryk "~~subject to security considerations~~", då det riskerar att leda till kortsiktiga och godtyckliga överväganden.

Artikel 32

Artikel 32(1), punkt d - Vetenskapsrådet menar att texten här kan skärpas, då det skett ett stort arbete på senare år med att utveckla plattformar och repositorier. Formuleringen "in an appropriate manner" bör referera till de möjligheter som finns på europeisk nivå, såsom Open Research Europe (ORE) och EOSC.

Artikel 32(1), punkt e(ii) - Vetenskapsrådet förordar följande skrivning:

"[...] as well as ensuring open access thereto unless doing so would be against **applicable legislation and legitimate interests**, ~~including commercial interests, or other constraints.~~"

En annan möjlighet är att hänvisa till skrivningen i artikel 5(c).

Legislative, financial and digital statement

Denna del är inte analyserad, men såväl indikatorer för att mäta resultat, liksom regler för övervakning och rapporterings bedöms viktiga att studera i detalj.

Särskilda programmet (SP)

Artikel 3(1) a, punkt ixv

Vetenskapsrådet önskar ett förtydligande av skrivningen om att de europeiska partnerskapen i nästa ramprogram måste öppna sina sista utlysningar senast den 31 december 2034. En sådan ordning skulle sannolikt innebära att två nuvarande partnerskap under Horisont Europa som koordineras från Sverige (EUP OHAMR och Raw materials) inte kan få en fortsättning med ett rimligt antal utlysningar under nästa ramprogram.

Artikel 5(1) a

Enligt artikeln ska nya partnerskap föreslås på basis av förslag från EU-kommissionen. Vetenskapsrådet anser det angeläget att verka för ett inflytande från såväl medlemsländerna som sektorn i denna process; det är också en transparensfråga.

Artikel 6

6(4) - Mandatperioden för ERC:s ordförande (*president*) bör fortsätta vara fyra år med möjlighet till förlängning, för att möjliggöra långsiktighet och stabilitet till gagn för forskarna. En tvåårig mandatperiod är för kort och riskerar att försvaga funktionen.

6(7) - Stryk ”while respecting the corporate policies of the European Commission”. ERC:s oberoende är av högsta prioritet, och Vetenskapsrådet avstyrker alla åtgärder som kan riskera det.

6(8) - Formuleringen ”including early-stage career researchers” harmonierar väl med nuvarande lagstiftning. I förordningens artikel 12 står emellertid ”with an emphasis on early-stage researchers”. Det är viktigt med samstämmighet och Vetenskapsrådet förordar formuleringen i artikel 6 (SP).

Artikel 7(4), punkt b

Det vetenskapliga rådet bör ha rådighet över hela arbetsprogrammet från ax till limpa, och inte bara ta fram ett utkast till arbetsprogram, varför Vetenskapsrådet förordar följande skrivning: ”the draft work programme for the implementation of the ERC activities”.

Artikel 8(2), punkt e

Stryk ”and the Commission’s corporate policies implemented through the Specific Programme” och låt det vetenskapliga rådet ha rådighet över hela processen.

Artikel 9

9(2) - Vetenskapsrådet förordar att formuleringen från nuvarande ramprogram används även här, för att inte inverka på programmets bottom-up-karaktär:

"If specific needs arise, **and additional funding sources become available**, the MSCA may target [...]".

9(2), punkt b - Vetenskapsrådet anser att benämningen "quadruple helix", som även involverar civilsamhälle/medborgare, bör övervägas i stället för "knowledge triangle" (triple helix).

Artikel 11(a)

Se ovan Vetenskapsrådets kommentar om artikel 4(b) i förordningen gällande risken att åtgärder som inte syftar till att öka konkurrenskraften utmönstras.

Artikel 16

16(2), punkt a - Vad beträffar den nya möjligheten att finansiera konstruktionskostnader med upp till 20 procent (se även förordningens artikel 18(2)), rekommenderar Vetenskapsrådet att väsentligt sänka procentsatsen, då det finns en uppenbar risk att bara några enstaka – mycket kostnadsdrivande – faciliteter kan komma ifråga för ett sådant stöd. Det är avgörande att ett stöd till att bygga nya faciliteter sammantaget stärker det totala infrastrukturlandskapet och skapar en balanserad ämnesfördelning. I en sådan process är det angeläget att medlemsländerna och ESFRI involveras i ett tidigt skede.

16(2), punkt b - Vetenskapsrådet stödjer satsningar på att stärka så kallad transnational access.

16(2), punkt c - Vetenskapsrådet anser att framtagande av avancerad vetenskaplig instrumentering och metoder bör anges tydligare som mål och som område för stöd då det är detta som i slutänden ger forskarna möjlighet att vara internationellt konkurrenskraftiga. Vi förordar därför följande lydelse av artikel 16(2), punkt c:

(c) making research infrastructures more resilient and sustainable while keeping pace with rapid technological **and methodological** advancements in all fields;

Yttrandet har beslutats av generaldirektören Katarina Bjelke efter föredragning av analytikern Maria Lindholm. Vid den slutliga

handläggningen har även rådsdirektören Maria Thuveson och chefsjuristen Victoria Söderqvist deltagit.

Katarina Bjelke
Generaldirektör

Maria Lindholm
Analytiker

Kopia

jessica.umegard@regeringskansliet.se

thomas.neidenmark@regeringskansliet.se

Myndighetshandläggare carl.hogstedt@regeringskansliet.se

Utbildningsdepartementet registrator@regeringskansliet.se